

רישיון לאופניים חשמליים

כדי ליהנות מהרכיבה, לא מספיק רק לרכוש דגם איכותי של [אופניים חשמליים](#), אלא גם להכיר את תקנות הרכיבה שיכולות לשדרג את רמת הביטחון בדרכים ואף להציל חיים. החל מינואר 2019 דורש משרד התחבורה רישיון לאופניים חשמליים. כלומר, מבחן תאוריה לאופניים שבסופו תוכלו לרכב עם מעין רישיון - בצורה חוקית.

חשוב לדעת כי רוכבי אופניים חשמליים בישראל מחויבים לשמור על חוקי התנועה ועל התקנות שחלים על רוכבי אופניים רגילים ועל תלת אופן. זאת מעבר לתקנות הייעודיות שתוקנו ספציפית לנושא האופניים החשמליים בישראל.

לפניכם רשימה של תקנות תעבורה המפורשות בשפה פשוטה כדי שכל אחד יוכל להבין אותן ולעמוד בהן כדי ליהנות מהאופניים החשמליים שלו בכל רגע שהוא רוכב עליהם. מעבר על התקנות יעזור לכם ללמוד לתאוריה ולהשיג רישיון לאופניים חשמליים במידת הצורך -

תקנה מספר 123

תקנה חשובה זו מדגישה לנו עניין בסיסי מאוד שאומר שמותר לרכוב על האופניים החשמליים שלכם רק אם הם תקינים מכל הבחינות ורק אם יש להם מושב קבוע שתקין גם הוא.

זה אולי נשמע ברור, אבל להבדיל מרכבים ממונעים כמו אופנועים ומכוניות שנדרשים לעבור בדיקת "טסט" שנתית, אופניים חשמליים אינם נדרשים לכך, ולכן זה לא מפתיע לראות כיצד כלי רכיבה ממונעים אלה נעים לעתים כשהם אינם תקינים לחלוטין, ובכך הם אינם בטוחים.

תקנה מספר 124

בכל הקשור להרכבת נוסעים אחרים על האופניים יש לדעת שאסור לחלוטין להרכיב או להיות מורכבים על אופניים חשמליים.

לעומת זאת, יש לדעת מספר דברים -

- אם מדובר על דגם שנבנה למטרת הרכבת נוסע נוסף, אז הדבר מותר. בשוק אין הרבה דגמים כאלו, אז מדובר בדבר חריג.
- מותר להסיע באמצעות מושב מיוחד ילד עד לגיל 8.

מאחר ומדובר בדגמים רבים שנועדו רק לרכיבה, הרי שכדאי להתחיל להפנים את העובדה שאסור ולא כדאי להרכיב נוסע נוסף. הסיפורים על נערים שמרכיבים אפילו יותר מנוסע אחד אינם תלויים מהמציאות, ולכן תקנה זו חשובה ואין לזלזל בה.

תקנה מספר 125

כמו בתקנות לגבי אופנועים, אופניים רגילים וקורקינטים, יש לדעת כי גם לגבי אופניים חשמליים יש מגבלות בכל הקשור להובלת דברים עליהם במהלך הנסיעה.

אסור לשאת פריט או פריטים בצורות שונות כגון חבילה או צרור אם –

- המטען מפריע לשליטה על האופניים.
- אורך המטען עולה על 70 ס"מ.
- המטען בולט מעבר למידות האופניים בזמן נסיעה קדימה או לאחור.

בנוסף, מדובר גם על הדברים הבאים:

- אסור לנסוע בנתיב לצדו של כלי רכב אחר (כלומר, גם לא ליד חבר שרוכב לידכם על אופניים חשמליים, אלא שיש לרכוב אחד אחרי השני).

- אין לרכוב בחושך מבלי שיהיה על הרוכב אפוד זוהר.

- אין לרכוב ללא קסדה בעלת רצועה כפולה שמונעת נפילה שלה מהראש.

תקנה מספר 126

גם הדבר המסוכן והברור הבא מודגש בתקנות הקשורות לאופניים חשמליים. מדובר על כך שלרוכב אסור לאחוז ברכב אחר שנוסע לצדו בדרך. בנוסף, אסור גם לחבר את האופניים אל רכב אחר בכל אופן שהוא. גרירת אדם באופניים אסורה גם היא, ונראה שכאן אין צורך להעמיק בפרטים.

תקנה מספר 127

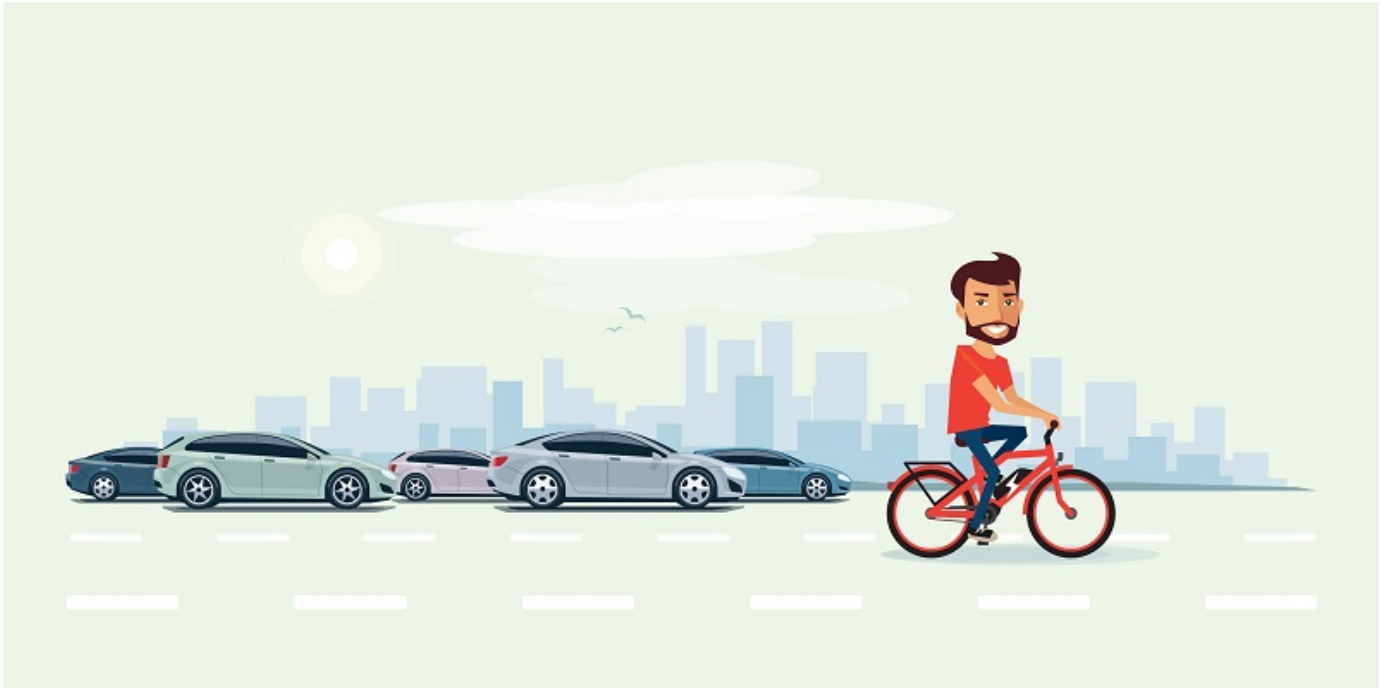
שמירת מרחק היא דבר חשוב לא רק לגבי רכבים ממונעים שיכולים להגיע למהירויות עצומות, אלא גם לגבי אופניים חשמליים (זאת למרבה הצער גם בגלל שיש כאלו שמשדרגים את היכולות שלהם כדי לנסוע במהירויות גבוהות מהמותר תוך סיכון מיותר של הרוכב ושל סביבתו).

התקנה אומרת שעל הרוכב מוטלת האחריות לשמור מרחק מכלי תחבורה אחרים על מנת שיוכל לעצור בזמן ולא להתנגש בהם. כך, במקרה שרכב שנוסע לפני האופניים בולם, אפשר להינצל מתאונה שיכולה לעתים להיות קשה ומכאיבה מאוד.

חשוב לחדד את העובדה שלאופניים חשמליים לא קיימים אמצעי מיגון כפי שיש ברכבים אחרים (חגורת בטיחות, קורות פלדה, כריות אוויר וכיו'), ולכן הפגיעה ברוכב יכולה להיות קשה מאוד.

תקנה מספר 128

כאן קיימת התייחסות חשובה למיקומו של הרוכב בדרך. כלומר, יש לרכוב כמה שיותר צמוד (בהתאם לניתן ולמצב הדרך) לשפה הימנית. גם אם יש דבר שמפריע להמשך הנסיעה בצד ימין (כמו רכב חונה או מפגע מסוים) יש לעקוף אותו בזהירות (כשעדיין מנסים להישאר כמה שיותר בימין הדרך) ואז לחזור לימין הכביש.

תקנה מספר 129

תקנה זו עוסקת בשבילי האופניים במדינת ישראל ובאפשרויות האחרות שקיימות לרכיבה במקומות בהם אין שבילים ייעודיים. כלומר, שאם יש שביל ייעודי מותר לרכוב רק בו ולא בשום מקום אחר, אך חשוב לדעת שיש מקומות בהם אסור כלל לאופניים חשמליים להימצא, כך שאין לרכוב בהם שם -

- אין לרכוב על מדרכה להולכי רגל. לעומת זאת, אם הדבר לא מפריע, אז אפשר לקחת את האופניים בידיים ולהסיע אותם על המדרכה באטיות הנדרשת.
- אין לרכוב במנהרה (אפילו אם קיים שביל אופניים במנהרה), אלא שיש לרדת מהאופניים, להוביל אותם לסוף המנהרה, ואז לחזור לרכב עליהם.
- למרות שתקנה 128 מדברת על נסיעה בימין הכביש, מי שרוכב מחוץ לעיר בדרך לא עירונית הכוללת 'שול' (יחיד של 'שוליים') ברור ופנוי שנשלל מאספלט, צריך לרכוב בו כמה שיותר קרוב לשפה הימנית שלו.
- אין לחצות מעברי חצייה עם אופניים חשמליים, אלא אם מוצב שם תמרור מספר 812. במידה ואין תמרור כזה, צריך לרדת מהאופניים ולהסיע אותם ידנית עד אחרי מעבר החצייה.

תקנה 129 א'

גם לגבי קבוצות של רוכבים יש התייחסות בתקנות. זאת מאחר, וכאמור מדובר על חוקים שחופפים בין אופניים רגילים לאופניים חשמליים.

כאן מדובר על איסור רכיבה מחוץ לעיר אם הקבוצה מונה יותר מ-9 אנשים. ברגע שמגיעים ל-10 אנשים חובה להתחלק לשתי קבוצות כדי שהסיכון להיפגע יקטן.

אין ספק שככל שקבוצת רוכבים גדולה יותר הסיכון לרוכבים גבוה יותר. זאת בין אם מדובר בסיכון מצדם של רוכבים אחרים בכביש ובין אם מדובר על התקלות של רוכב או רוכבים עם רוכבים אחרים בקבוצה. לתמונה נכנס גם רכב ליווי שצריך ללוות קבוצה גדולה ולנסוע במרחק סביר מאחורי הרוכב האחרון. זאת יחד עם הבהובים של הווינקרים.

תקנה מספר 130

אופניים חשמליים לא רק חשופים לפגיעה, אלא שהם גם יכולים לפגוע בהולכי רגל ובכלי תחבורה אחרים. לכן תקנה זו מחדדת את הנקודה שחובה שבאופניים יהיו באופן קבוע פעמון, מנגנון בלימה יעיל, ומחזיר אור בחלק האחורי. אחרת, חל איסור לרכוב על האופניים.

תקנה מספר 131

כל הציוד שצוין לעיל בתקנה הקודמת חייב להיות תקין בכל נסיעה. כפי שצוין קודם לכן, מותר לרכוב על אופניים חשמליים רק אם הם תקינים לחלוטין. שוב, למרות שמדובר בדבר שנראה לרבים כמובן מאליו, בדיקת האופניים באופן קבוע לפני הנסיעות עליהם היא דבר שאין לשכוח אותו.

תקנה מספר 132

נושא הנראות של הרוכב מקבל התייחסות בתקנה זו שמדברת על קיומו של פנס קדמי (המאיר באור לבן ולא צהוב) שאפשר להבחין בו ממרחק של 150 מטרים לפחות. הפנס האחורי יהיה בצבע אדום כשהוא מאיר בכל שעות היממה (כלומר, גם בשעות היום). מחזיר האור התקני של האופניים צריך להיות בצבע כתום כשהוא ממוקם על הדוושות. אופניים שלא מצוידים באמצעים אלו אינם מותרים לרכיבה.

תקנה מספר 133

ציינו קודם לכן שיש מצבים בהם חובה לרדת מהאופניים ולהוביל אותם ביד למקום שבו מותר לרכוב עליהם שוב. תקנה זו מדגישה שכל מה שנקבע לגבי תאורת האופניים תקף ורלוונטי גם אם מובילים/מסיעים אותם ידנית ולא רוכבים עליהם. כלומר, מי שמוביל בידיו אופניים שיש להם פנס שבור או שחסרים להם מחזירי אור, עדיין עובר על החוק ואסור לו להשתמש בהם באף צורה עד שיתקן את הליקויים.

תקנה מספר 134

במקרים בהם האופניים אינם תקינים בשל כל סיבה שהיא (כולל גם בעיות תאורה) רשאי שוטר להוציא אוויר מגלגלי האופניים (מבלי לנקב את הגלגל בצורה שגורמת לנזק קבוע).

תקנות שנוספו בשנים 2014 ו-2016 (39 ט"ז ו-39 י"ז) –

מאחר והנושא של אופניים חשמליים עולה בכל פעם מחדש אצל המחוקקים (ולא מסיבות טובות, למרבה הצער), אנו רואים כיצד יש רצון להוסיף תקנות ולתקן דברים שיכולים להגדיל את בטיחותם של הרוכבים ושל הסובבים אותם בדרכים.

כך צריכים להכיר רוכבי האופניים בארץ את התקנות הנ"ל שהן חדשות יחסית –

שתי תקנות אלה אומרות שלא רק שאסור לרכוב על אופניים חשמליים אם הרוכב לא הגיע לגיל 16, אלא שגם אסור לו להיות הבעלים שלהם אם הוא עדיין לא בגיל המותר לרכיבה.

יש עניין מהותי לגבי מועד רכישת האופניים ביחס לתקנות החדשות –

אם האופניים נקנו לפני שיצא החוק:

- המנוע החשמלי שלהם יופעל רק ע"י הדוושות.
- הם יכללו סימון לפי תקן אירופאי של מספר השלדה, מהירות מרבית והספק מנוע מרבי.

אם האופניים נקנו לאחר שיצא החוק:

- למצערת שלהם תהיה מגבלה לגז רציף עד ל-6 ק"מ במקסימום.
- יהיה עליהם סימון בולט של מספר השלדה ושל כיתוב – אופניים עם מנוע עזר.
- תהיה מודבקת עליהם מדבקה במידות של 5 ס"מ גובה X 6 ס"מ רוחב במינימום שעליה יצוינו הפרטים הרצויים מבלי שניתן יהיה לקלף אותה בקלות או שהיא תתקלף לבד בעתיד.

הנושא של רישיון נהיגה לאופניים חשמליים מראה כיצד מדובר על עניין דינאמי שיכול להציג שינויים חשובים בעתיד. על כל רוכב להיות ערני לדבר זה ולדעת כי יש לו אחריות להתעדכן ולבדוק באלו תנאים עליו לעמוד מבחינה חוקית אם הוא רוצה לרכוב על אופניו ללא חשש מדו"חות, קנסות וכיו', ועם רמת ביטחון גבוהה יותר. כמובן, שכבר עכשיו, יש לעמוד בתקנות העדכניות ולעשות את הכול על מנת שכל רכיבה תסתיים בשלום.

רוצים ללמוד למבחן תאוריה לאופניים חשמליים?

[חומר לימוד לתאוריה על אופניים חשמליים \(A3\).](#)